

20. navadna nedelja

Pirniče, 19. avgust 2018

»Ne kot nespametni, ampak kot modri«

Dragi bratje in sestre!

Božja beseda nas danes vabi k razumnosti. Že v prvem berilu smo slišali, kako Modrost kliče ljudem: »Pustite prostaštvo, da boste živeli, stopajte po poti razumnosti«. Tudi v drugem berilu slišimo apostola Pavla, ki piše kristjanom v Efezu: »Skrbno torej pazíte, bratje, kako živite, ne kot nespametni, ampak kot modri«.

Človeku, v kolikor je normalno razvit in duševno zdrav, je že sama po sebi dana določena sposobnost razumnega ravnanja. Sposobnost, da uvidi povezavo med dejanjem in posledico ter se zato odloča za tista dejanja, ki prinašajo ugodne posledice zanj osebno, za skupnost, ki ji pripada in, v kolikor je to mogoče, za vse človeštvo. Tako ravnanje je razumno ravnanje in se nekako samo po sebi pričakuje od odraslega človeka.

Zakaj se potem iz dneva v dan srečujemo s tolikimi primeri nespametnih, mnogokrat celo popolnoma nerazumnih odločitev? Morda ste se pred dnevi nasmejali ob novici, da je nekdo v Luciji pri Portorožu v nočnih urah dobesedno razbil 6 parkirnih avtomatov. Ker se pri prvem ni mogel dokopati do kovancev, ki jih je skrival avtomat, je potolkel drugega in tako naprej, dokler pri šestem ni, tako vsaj domnevam, obnemogel in utrujen obupal nad svojim početjem.

V čem je težava? V preprostem dejstvu, da ljudje v določenih okoliščinah oslepimo za resnico. In potem pač počnemo stvari, ki so, ker ne temeljijo na resnici, skregane z razumom. Morda so za tako zaslepljenost kdaj krive substance, kot so alkohol ali droge. Ampak taka zaslepljenost prej ko slej mine in človek, ko je trezen, osramočen spozna, kako nerazumno je ravnal v objemu omame.

Povsem nekaj drugega pa je, če človek pozna resnico, pa jo hote ignorira, in vztraja v laži zgolj zato, ker bi mu priznanje resnice spodkopalo privilegije, ki si jih je pridobil s tem, da je vztrajno podpiral laž na račun resnice. Pred dnevi smo videli, kakšnega medijskega pogroma sta bila deležna novinar in zgodovinar, ki sta v intervjuju na nacionalki spregovorila o resnici nekega bolečega obdobja naše polpretekle zgodovine. Nočni razbijač je pri šestem parkirnem avtomatu spoznal, da se ne bo dokopal do drobiža in se je sprijaznil z resnico; režimski zgodovinarji pa svoje zlaganosti zlepa ne bodo priznali: v igri je mnogo več, kot pest drobiža. Ne le privilegije, s katerimi jih je nagrajeval zločinski režim; neskončno težje bi bilo izgubiti, na laži zgrajeni ugled. Priznati pred

samim seboj in pred javnostjo, da so v svoji slabotnosti upognili vrat pred zmagovalci in namesto na resnico prisegli na laž.

Vendar si resnica počasi utira pot. Ljudje, četudi so odpustili, ne pozabijo. Pričevalci ne bodo utihnili.

Pri vsem skupaj je bolj zaskrbljujoče to, da - in zdaj ne govorim več le o razmerah v Sloveniji - da je razumnosti povsod po svetu vedno manj. Bolj ko smo ljudje odvisni od medijev, elektronskih ali tiskanih, manj razmišljamo s svojo glavo. In manj ko razmišljamo, bolj smo nespametni. Za razmislek si je potrebno vzeti čas in tišino, tega pa je v sodobnem svetu vedno manj. In še takrat, ko bi si to lahko privoščili, najdemo kakšno neumnost, da se nam ni potrebno soočiti s samim seboj. Pa naj si bodo to televizijske serije ali hrupna glasba v ušesih. Resnica prihaja s tišino in razumno ravnanje je nje sad.

»In ne opijanjajte se z vinom«, smo danes slišali apostola Pavla v drugem berilu, »temveč naj vas napolnjuje Duh«. Duh, ki nam oči odpira za resnico, ki je temelj razumnosti in prave svobode. Amen.